

Таким чином, можна зробити висновок, що ефективне управління власним капіталом є необхідною умовою забезпечення безпеки діяльності будівельного підприємства, а саме – її фінансової складової. Для ефективного управління власним капіталом необхідним є обліково-аналітичне забезпечення даного процесу на кожному з етапів управління, при чому аналітична інформація формується на основі даних обліку та її склад буде відрізнятися залежно від стратегічних орієнтирів діяльності та зовнішніх умов функціонування підприємства. Для ефективного управління власним капіталом необхідним є комплексне застосування існуючих методик та інструментів.

Список використаних джерел:

1. Легенчук С. Ф. Обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом / С. Ф. Легенчук, І. Р. Поліщук // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер. : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2015. – Вип. 1. – С. 197–211.
2. Плаксюк О. О. Система показників оцінки капіталу й ефективності його використання / О. О. Плаксюк // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. – 2015. – Вип. 1(18). – С. 77–86
3. Михайлишин Н. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління власним капіталом підприємства / Н. Михайлишин, І. Данилюк // Галицький економічний вісник — Тернопіль : ТНТУ, 2014. – Том 45. – № 2. – С. 127–133.
4. Єпіфанова І. Ю. Сучасні підходи до аналізу ефективності управління власним капіталом підприємства / І. Ю. Єпіфанова, І. В. Дрозд // Економічний аналіз, 2015. – Том 19. – № 2. – С. 71–76.
5. Харченко Н. В. Оцінка ефективного управління власним капіталом акціонерного товариства / Н. В. Харченко // Інвестиції: практика та досвід, 2011. – № 2. – С. 44–47.

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Шварьова О. О., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

В умовах сьогодення розвиток господарських відносин в Україні та зростання конкурентної боротьби визначають необхідність забезпечення захисту інформації, що становить комерційну таємницю суб'єктів господарювання. Останнім часом все частішими стають прояви недобросовісних конкурентних дій, що полягають у неправомірному використанні відомостей, які складають комерційну таємницю суб'єкта підприємницької діяльності, що підкреслює актуальність зазначеної проблеми.

Правовідносини у сфері комерційної таємниці регулюються законодавством України [1 - 6]. Згідно діючого законодавства під комерційною таємницею розглядають відомості, пов'язані з виробництвом, технологічною інформацією, управлінням, фінансами та іншою діяльністю підприємства, що не є державною таємницею, розголошення, передача, витік яких може заподіювати збиток його інтересам [2]. Конфіденційність комерційної таємниці полягає в тому, що

інформація, яка становить комерційну таємницю, в цілому чи в певній формі та сукупності її складових має бути невідомою та не бути легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить.

Питання захисту інформації розглядалися науковцями різних галузей, зокрема, у працях В. Величко та П. Бубенка [7], О. Святоцького та О. Підпригори [8], В. Харченка [9] та багатьох інших. Але дискусійність питань, пов'язаних з захистом інформації, яка є комерційною таємницею, не втрачає своєї актуальності.

Вищенаведеними науковцями визначено, що законодавчо порядок забезпечення охорони комерційної інформації підприємствами неконкретний, тому досить часто виникає проблема доведення наявності вини. Крім того, у вітчизняному законодавстві не визначено перелік суб'єктів, які мають доступ до комерційної таємниці, а отже, мають нести відповідальність за її розголошення.

Згідно Закону України [2] комерційна таємниця має наступні відмінні ознаки, які властиві тільки їй: предмет комерційної таємниці; суб'єкт комерційної таємниці; заборона розголошення відомостей, що складають комерційну таємницю; наявність збитку і несприятливих наслідків для особи, що причинили збиток власникові комерційної таємниці.

Одним із шляхів удосконалення порядку регулювання і захисту комерційної таємниці суб'єктів господарювання є активізація впровадження в сферу господарювання кодексів поведінки, прийнятих суб'єктами господарювання та їх об'єднаннями, що передбачають, зокрема, зобов'язання працівників щодо збереження комерційної таємниці.

Для забезпечення захисту комерційної таємниці на підприємстві доцільним також є окреслення суб'єктів, які мають доступ до комерційної таємниці та визначення міри відповідальності для цих суб'єктів.

Необхідною також є підготовка на підприємствах положення про перелік інформації, що складає комерційну таємницю та ознайомлення з ним під розпис усіх осіб, які приймаються на роботу, проходять стажування, або навчаються.

Реалізація зазначених заходів сприятиме посиленню відповідальності працівників за розголошення комерційної таємниці та надасть можливість притягнути працівника до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової чи кримінальної відповідальності в межах діючої законодавчої бази.

Доцільним є ознайомлення студентів закладів вищої освіти із вимогами збереження конфіденційної інформації на підприємствах та відповідальності за порушення встановлених вимог.

Також, необхідним є удосконалення діючого законодавства, в якому доцільно визначити усі вимоги щодо переліку інформації, яка може становити комерційну таємницю; критерії, які до неї висуваються, відповідальність осіб, винних у розголошенні комерційної таємниці, шляхи правової охорони зазначеної інформації з боку підприємств та інші питання, що стосуються комерційної інформації.

Таким чином, можна виділити три основні напрямки забезпечення захисту комерційної таємниці на підприємстві: освітній, підприємницький та державний, комплексне впровадження заходів за якими дозволить досягти бажаного

результату стосовно захисту комерційної таємниці та забезпечення добросовісної конкуренції в економічному середовищі.

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
2. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 8 вересня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. – 1991. – № 47. – ст. 646.
3. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року. *Відомості Верховної Ради України*. – 1992. – № 48. – Ст. 650.
4. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці : Постанова Кабінету міністрів України від 09.08.1993 № 611
5. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. – 1996. – № 36. – Ст. 164.
6. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII
7. Бубенко П. Т., Величко В. В., Глухарев С. М. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Харків. : ХНАМГ, 2011. – 215 с.
8. Підпригора О.Л., Святоцький О. Д. Право інтелектуальної власності. Академічний курс. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ., 2004. – 320 с.
9. Харченко В. Б. Комерційна таємниця як об'єкт права інтелектуальної власності та категорія кримінального права – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://radnuk.info/statti/550-intelrktual/14589-2011-01-18-06-24-00.html>.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Шевченко В. В., магістр, Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, м. Черкаси

Ефективне формування грошових потоків означає таке надходження і витрачання грошових коштів, яке створює чистий грошовий потік та дає віддачу у вигляді чистого прибутку. Оцінку ефективності формування грошових потоків, насамперед, здійснюють за розрахунком чистого грошового потоку, позитивна величина якого свідчить про наявність у підприємства вільного залишку грошових коштів, одержаних від об'єктів господарювання в окремих періодах [1, с. 297].

Використовуючи дані фінансової звітності ТОВ «НВО «Укрресурс», проаналізуємо достатність надходження грошових коштів та ефективність їх використання (таблиця 1).